

ZARZĄDZENIE MINISTRA HANDLU WEWNĘTRZNEGO

z dnia 30 marca 1967 r.

w sprawie ogólnych warunków umów sprzedaży warzyw i owoców.

Na podstawie art. 384 Kodeksu cywilnego oraz § 1 ust. 1 pkt 3 uchwały nr 97 Rady Ministrów z dnia 27 kwietnia 1965 r. w sprawie upoważnienia naczelných organów administracji państwowej do ustalania ogólnych warunków dla określonych kategorii umów (Monitor Polski Nr 23, poz. 109) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustala się Ogólne warunki umów sprzedaży warzyw i owoców w obrocie krajowym pomiędzy jednostkami gospodarki uspołecznionej, stanowiące załącznik do zarządzenia.

§ 2. Ogólne warunki umów sprzedaży warzyw i owoców podlegają ogłoszeniu w Monitorze Polskim.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1967 r.

Minister Handlu Wewnętrznego: *E. Sznajder*

Załącznik do zarządzenia Ministra Handlu Wewnętrznego z dnia 30 marca 1967 r. (poz. 93).

OGÓLNE WARUNKI UMÓW SPRZEDAŻY WARZYW I OWOCÓW

Przepis wstępny.

§ 1. Ilekroć w dalszych przepisach mowa jest o towarach, należy przez to rozumieć wszystkie gatunki warzyw i owoców świeżych (nie przerobionych) pochodzących z produkcji krajowej, a także ziemniaki wczesne oraz ogórki kwaszone i kapustę kwaszoną.

Oferta i umowa.

§ 2. 1. Jeżeli dla zawarcia umowy sprzedaży zgłoszono ofertę, a nie podano terminu jej obowiązywania, oferta wiąże składającego, gdy zgłoszenie nastąpiło:

- 1) na piśmie — w ciągu 7 dni, licząc od daty jej wysłania,
- 2) telegraficznie lub telexem — do godziny 24 dnia następnego po dniu nadania,
- 3) telefonicznie — do godziny 24 dnia jej zgłoszenia.

2. Oferta może być odwołana, jeżeli odwołanie dotarło do strony zainteresowanej przed dokonaniem potwierdzenia

przyjęcia oferty, a w razie zgłoszenia oferty na piśmie — przed wysłaniem potwierdzenia przyjęcia oferty.

§ 3. Umowy sprzedaży mogą być zawierane z zastrzeżeniem, że kupujący w późniejszym czasie w dyspozycjach dodatkowych określi dokładniej: towar (odmiany i wybory), miejsce dostarczenia, termin dostarczenia lub ilości i terminy dostarczenia poszczególnych partii towaru; w tych wypadkach strony powinny w umowach ustalić termin wysłania przez kupującego dyspozycji dodatkowych.

Dyspozycje dodatkowe.

§ 4. Jeżeli w umowie nie ustalono terminu wysłania dyspozycji dodatkowych, to kupujący powinien dyspozycje dodatkowe dotyczące:

- 1) miejsca dostarczenia — wysłać z takim wyliczeniem, aby sprzedawca otrzymał je nie później niż na 3 dni przed terminem dostarczenia towaru,

2) dokładniejszego określenia towaru oraz terminu dostarczenia całości lub poszczególnych partii — wysłać z takim wyliczeniem, aby sprzedawca otrzymał je nie później niż:

- a) na 8 dni przed terminem dostarczenia towaru — w razie wysyłki towaru koleją,
- b) na 5 dni przed terminem dostarczenia towaru — w razie wysyłki towaru samochodem.

§ 5. 1. Dyspozycję dodatkową uważa się za przyjętą, jeżeli sprzedawca nie zgłosił kupującemu zastrzeżeń w ciągu 24 godzin od daty jej otrzymania.

2. Jeżeli sprzedawca nie zgadza się z warunkami podanymi przez kupującego w dyspozycji dodatkowej, powinien w ciągu 24 godzin porozumieć się z kupującym w celu uzgodnienia rozbieżności.

§ 6. W razie niewysłania przez kupującego dyspozycji dodatkowych w terminach uzgodnionych w umowie lub podanych w § 4, sprzedawca ma prawo odstąpienia od umowy z winy kupującego lub określenia towaru i miejsca dostarczenia według ostatnio dokonywanych transakcji z tym kupującym, a w braku takich transakcji — wysłania towaru pod adresem kupującego według własnego uznania w granicach umowy.

Ilość.

§ 7. 1. Ilość towaru określa się w tonach, kilogramach, sztukach, pęczkach, ładunkach wagonowych (wagon), w granicach od — do lub około (circa).

2. W razie ścisłego uzgodnienia ilości (np. 10 ton), dopuszczalne odchylenia nie mogą przekraczać przy towarach sprzedawanych:

- 1) luzem — 5%,
- 2) w opakowaniu — 2%.

3. Jeżeli strony uzgodniły:

- 1) ładunek wagonowy (wagon) bez dokładnego podania ilości, to przyjmuje się ilości podane w § 15,
- 2) ładunek wagonowy, zawierający większą ilość gatunków warzyw i owoców (wagon mieszany), bez dokładnego podania ilości łącznej lub poszczególnych gatunków czy wyborów, to przyjmuje się łączną ilość podaną w § 15, a określenie ilości poszczególnych gatunków czy wyborów pozostawia do uznania sprzedawcy.

4. Ilość uzgodniona przez określenie około (circa) dopuszcza odchylenia do 10%.

Cena.

§ 8. 1. Cenę towaru określa się w wysokości umownej przy zachowaniu obowiązujących przepisów, wydanych przez organy właściwe do ustalania cen.

2. Jeżeli strony ustaliły w umowie, że cena zostanie uzgodniona w późniejszym czasie przed wysyłką towaru, a ceny tej nie uzgodniono, to przyjmuje się cenę w wysokości ceny skupu obowiązującej w dniu dostarczenia towaru w miejscu nadania, powiększoną o wskaźnik kosztów i zysku sprzedawcy, ustalony w planie rocznym na warunkach loco skład (magazyn) sprzedawcy.

Opakowanie.

§ 9. 1. Jeżeli strony nie umówiły się inaczej, to opakowania przeznaczone do ponownego użytku są opakowaniem sprzedawanym.

2. Jeżeli w umowie nie ustalono terminów krótszych, termin zwrotu opakowań wypożyczonych lub odprzedaży opakowań sprzedawanych (fakturowanych) wynosi dla lubianek 15 dni, a dla pozostałych opakowań 30 dni, licząc od daty otrzymania opakowań z towarem.

§ 10. 1. Jeżeli kupujący nie odprzeda opakowań sprzedawanych (fakturowanych) w terminie ustalonym w umowie lub określonym w § 9 ust. 2, obowiązany jest do zapłaty kary umownej w wysokości 2% wartości lubianek lub 1% wartości pozostałych opakowań za każdy dzień zwłoki; ogólna kwota kary umownej za zwłokę nie może przekroczyć 60% wartości opakowania.

2. Kara umowna nie przysługuje od opakowań otrzymanych przez kupującego w stanie nie nadającym się do naprawy i ponownego użytku.

3. Dalszą odprzedaż towaru z opakowaniem przez kupującego nie zwalnia go od zapłaty kary umownej, o której mowa w ust. 1, za nieodprzedaż opakowań w terminie.

4. Sprzedawca, który dostarczył kupującemu towar własnym środkiem transportu, obowiązany jest jednocześnie do odebrania na własny koszt opakowań opróżnionych, nadających się do ponownego użytku, a kupujący przygotować je do wydania.

5. Sprzedawca nie ma obowiązku oznaczania specjalnymi znakami opakowań, w których są dostarczane towary.

Sposób dostarczenia.

§ 11. Jeżeli w umowie nie ustalono, czy wykonanie umowy ma nastąpić przez wydanie z magazynu sprzedawcy, czy przez wysłanie do miejsca przeznaczenia, przyjmuje się, że kupujący powinien odebrać towar w magazynie sprzedawcy.

§ 12. 1. Jeżeli w umowie ustalono, że towar zostanie wysłany do miejsca przeznaczenia, wówczas strony powinny w umowie określić rodzaj środka transportowego.

2. Jeżeli w umowie nie określono rodzaju środka transportowego, sprzedawca powinien wysłać towar najkrótszą drogą, najtańszym odpowiadającym właściwościom towaru środkiem transportu, który zapewni dostarczenie towaru w obowiązującym czasie przewozu.

Termin dostarczenia.

§ 13. Termin dostarczenia towaru określa się, ustalając datę dostarczenia (np. 20 maja) lub używając określenia „najtymczasiej”, co zobowiązuje sprzedawcę do wydania lub wysłania towaru w ciągu 48 godzin od chwili zawarcia umowy.

§ 14. 1. W razie uzgodnienia, że towar będzie wydany z magazynu (składu) sprzedawcy, umówiony termin dostarczenia uważa się za dotrzymany, gdy towar został w umówionym terminie przygotowany do wydania, a kupujący został o tym zawiadomiony bezpośrednio, telefonicznie, telexem lub pisemnie (telegraficznie) w dniu poprzedzającym wydanie towaru, a jeżeli uzgodniono termin dostarczenia w formie harmonogramu — gdy sprzedawca przygotował towar do wydania i zawiadomił kupującego jeden raz przed wydaniem pierwszej ilości.

2. W razie uzgodnienia, że towar zostanie wysłany do kupującego, a odbiór ilościowy i jakościowy ma się odbyć loco środek transportu w miejscu załadowania, umówiony termin dostarczenia uważa się za dotrzymany, gdy towar został przygotowany, a sprzedawca zawiadomił kupującego o miejscu i terminie załadowania na 24 godziny przedtem.

Wysyłka towaru.

§ 15. Jeżeli uzgodniono, że towar zostanie wysłany kupującemu przesyłką wagonową, sprzedawca powinien:

- 1) załadować warzywa i owoce do wagonu krytego o najniższej granicy obciążenia 17,5 ton w ilościach nie przekraczających ton netto:

a) w I i IV kwartale —	warzywa luzem	16,
	warzywa w opakowaniu	14,
	owoce w opakowaniu	12,
b) w II i III kwartale —	warzywa luzem	9,
	warzywa w opakowaniu	8,
	jabłka spady luzem	9,
	owoce w opakowaniu	8,
- 2) nadać przesyłkę zgodnie z aktualnie obowiązującym na Polskich Kolejach Państwowych rozkładem jazdy pociągów towarowych dla przesyłek niemasowych,
- 3) zawiadomić adresata przesyłki o nadaniu towaru do przewozu kolejowego; zawiadomienia (awiza), w którym powinno się podać nazwę towaru, ilość, numer wagonu oraz datę wysłania, należy dokonać w taki sposób, aby dotarło do adresata przed nadejściem przesyłki.

§ 16. 1. Sprzedawca ma obowiązek dołączyć do przesyłki i listu przewozowego szczegółową specyfikację, gdy przesyłka zawiera więcej niż jeden gatunek, odmianę, wybór, klasę lub gdy towar jest w różnych opakowaniach pod względem wielkości lub rodzaju. Specyfikacja powinna określać szczegółowo ilość towaru według dokładnych nazw: gatunków, odmian, grup cenowych i wyborów oraz podawać nr umowy lub dodatkowej dyspozycji.

2. Jeżeli sprzedawca nie dołączył do przesyłki i listu przewozowego specyfikacji albo nie wysłał jej kupującemu w taki sposób, aby dotarła ona do kupującego przed otrzymaniem zawiadomienia o nadejściu przesyłki, towar przyjmuje komisja powołana przez kupującego w składzie 3 osób. W tym wypadku protokół sporządzony przez komisję stanowi podstawę do rozliczenia ilości oraz jakości przysłanego towaru.

Odbiór towaru oraz zgłaszanie reklamacji.

§ 17. Kupujący ma obowiązek przystąpić do dokonania odbioru ilościowo-jakościowego przysłanego towaru niezwłocznie po otrzymaniu zawiadomienia o nadejściu przesyłki wagonowej, a w wypadku przesyłki samochodowej — nie później niż w ciągu 2 godzin od chwili podstawienia środków kołowych do rozładunku.

§ 18. 1. Kupujący traci roszczenie z tytułu rękojmi za wady fizyczne towaru, jeżeli nie dokonał odbioru ilościowego i jakościowego w miejscu oraz w sposób podany w ust. 2.

2. Jeżeli w umowie uzgodniono, że towar zostanie:

- 1) wydany ze składu (magazynu) sprzedawcy, to odbiór ilościowy i jakościowy odbywa się w składzie (magazynie) sprzedawcy, a podstawą do rozliczenia się stron jest ilość i jakość stwierdzona przez kupującego w składzie (magazynie) sprzedawcy,
- 2) dostarczony przez sprzedawcę własnym lub obcym środkiem transportu kołowego, to odbiór ilościowy i jakościowy odbywa się w środku transportowym w miejscu odbioru, a podstawą do rozliczenia się stron jest ilość i jakość stwierdzona przez kupującego w środku transportowym,

- 3) wysłany drobną przesyłką towarową (kolejową lub samochodową), to odbiór ilościowy odbywa się w magazynie przewoźnika w chwili odbierania przesyłki, a odbiór jakościowy — w magazynie kupującego,
- 4) wysłany do miejsca przeznaczenia środkiem transportowym w miejscu załadowania, to odbiór ilościowy i jakościowy odbywa się w środku transportowym w miejscu załadowania, a podstawą do rozliczenia się stron jest ilość i jakość stwierdzona przez kupującego w środku transportowym w miejscu załadowania,
- 5) wysłany koleją do miejsca przeznaczenia loco środek transportowy w miejscu przeznaczenia, to odbiór jakościowy odbywa się w środku transportowym w miejscu przeznaczenia, a podstawą do rozliczenia ilościowego stanowi ilość (waga) stwierdzona urzędowo przez przysięgłego wagowego sprzedawcy lub przez przewoźnika w miejscu nadania lub w czasie transportu, a w braku takiego stwierdzenia — ilość (waga) stwierdzona urzędowo w miejscu przeznaczenia; w razie niedokonania urzędowego stwierdzenia ilości (wagi) ani w miejscu nadania, ani w czasie transportu, ani w miejscu przeznaczenia — miarodajna jest ilość (waga) deklarowana przez sprzedawcę.

3. Jeżeli w umowie uzgodniono, że towar zostanie wysłany do miejsca przeznaczenia, a nie ustalono miejsca odbioru ilościowego i jakościowego, to przyjmuje się, że odbiór ilościowy i jakościowy odbywa się w środku transportowym w miejscu odbioru.

§ 19. Jeżeli kupujący nie zgłosił się dla dokonania odbioru ilościowego i jakościowego w miejscu i terminie podanym w zawiadomieniu (§ 14 ust. 2), sprzedawca ma prawo odstąpić od umowy z winy kupującego lub wysłać towar do kupującego po uprzednim ustaleniu ilości i jakości towaru przez komisję w składzie 3 osób, powołaną przez sprzedawcę. W tym wypadku podstawą do rozliczenia się stron jest ilość i jakość ustalona przez komisję powołaną przez sprzedawcę.

§ 20. 1. Przy określaniu wagi znormalizowanych opakowań do warzyw i owoców należy stosować średnią wagę tych opakowań (tare), chyba że strony umówiły się inaczej.

2. Za średnią wagę znormalizowanych opakowań bez wieczek i dodatkowego opakowania, jak wolina, papier itp., przyjmuje się:

Lp.	Typ opakowania do owoców i warzyw, wykonanego według norm RN-61/MLIPD-03002 i PN-63/O-79380	Średnia waga w kg
1	skrzynka L. 1/1 „jedynka lita”	4,8
2	skrzynka L. 1/2 „połówka lita”	2,3
3	skrzynka Ż. 1/1 „jedynka żeberkowa”	4,2
4	lubianki A-2 i A-3	0,3

3. Przy określaniu wagi opakowań nie wymienionych w ust. 2, w których przesyłane są warzywa i owoce, stosuje się rzeczywistą wagę tych opakowań (tare), ustaloną w miejscu nadania towaru przez przysięgłego wagowego, chyba że strony umówiły się inaczej.

§ 21. 1. Jeżeli w czasie odbioru kupujący stwierdził, że towar wykazuje wady jakościowe lub braki ilościowe, obowiązany jest zgłosić natychmiast reklamację do sprzedawcy pod rygorem utraty roszczenia, gdy:

- 1) sprzedawca jest obecny przy odbiorze — bezpośrednio,
- 2) sprzedawca jest nieobecny przy odbiorze — telefonicz-

nie, telegraficznie lub teleksem, nie później jednak niż następnego dnia po otrzymaniu zawiadomienia o nadejściu przesyłki kolejowej lub po podstawieniu środków kołowych do rozładunku.

2. Przy zgłaszaniu reklamacji kupujący ma obowiązek wymienić stwierdzone wady jakościowe oraz oświadczyć, na jakich nowych warunkach przyjmie towar lub z jakich powodów odmawia przyjęcia i stawia towar do dyspozycji sprzedawcy.

3. Wszelkie reklamacje zgłaszane telefonicznie lub telegraficznie powinny być potwierdzone na piśmie.

§ 22. Kupujący traci uprawnienia z tytułu rękojmi za wady ogórków kwaszonych i kapusty kwaszonej, których przy zachowaniu należytej staranności nie mógł wykryć w chwili przyjęcia towaru, jeżeli nie zawiadomi sprzedawcy o ich wykryciu natychmiast, lecz nie później niż w ciągu 48 godzin od momentu ich ujawnienia.

§ 23. 1. Jeżeli przy zgłoszeniu reklamacji bezpośrednio sprzedawca odrzucił reklamację lub gdy jest nieobecny, kupujący powinien niezwłocznie zwrócić się do właściwego organu uprawnionego do przeprowadzania ekspertyz jakościowych z wnioskiem o ustalenie jakości.

2. Odpisy orzeczeń stwierdzających jakość towaru kupujący powinien wysłać sprzedawcy nie później niż w ciągu 48 godzin od chwili ich otrzymania.

§ 24. 1. Jeżeli zastrzeżenia kupującego co do jakości towaru zostaną potwierdzone przez organ uprawniony do przeprowadzania ekspertyz jakościowych, to strony powinny uzgodnić nowe warunki, na jakich kupujący towar przyjmie. Jeżeli strony nie uzgodnią nowych warunków, to podstawą do rozliczenia stron za przyjęty towar jest orzeczenie wydane przez organ uprawniony do przeprowadzania ekspertyz jakościowych.

2. Jeżeli organ uprawniony do przeprowadzania ekspertyz jakościowych ustali, że towar nie odpowiada wymaganiom najniższego wyboru normy — „poza wyborem”, wartość towaru ustala się, potrącając od ceny za najniższy wybór procent ceny odpowiadający procentowi wad ustalonych w ekspertyzie, po uprzednim odliczeniu procentu wad dopuszczalnych, a przewidzianych w normie.

3. Jeżeli sprzedawca nie ma możliwości usunięcia wad towaru, kupujący może je usunąć, z tym że koszty usunięcia wad ponosi sprzedawca niezależnie od odpowiedzialności z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy.

§ 25. Kupującemu przysługuje prawo postawienia towaru do dyspozycji sprzedawcy, w razie gdy:

- 1) orzeczenia wydane przez właściwy organ stwierdziły istnienie wad (cech) dyskwalifikujących całą partię towaru, a wymienionych w obowiązujących normach jakościowych,
- 2) wady towaru uniemożliwiają użycie go zgodnie z przeznaczeniem wynikającym z umowy.

Skutki niewykonania umowy.

§ 26. 1. W razie niewykonania umowy w terminie ściśle określonym w umowie lub w terminie dodatkowym, strona poszkodowana przysługuje prawo dokonania:

- 1) zakupu w całości lub części towaru nie dostarczonego przez sprzedawcę w asortymencie i jakości ustalonych w umowie,

2) sprzedaży towaru w całości lub części nie odebranej przez kupującego.

2. Strona poszkodowana obowiązana jest do powiadomienia drugiej strony o dokonaniu zakupu lub sprzedaży.

3. Zakupu lub sprzedaży można dokonać natychmiast, lecz nie później niż w ciągu 5 dni, licząc od daty upływu terminu.

4. Zakup lub sprzedaż odbywają się po cenach rynkowych w czasie i miejscu dokonania zakupu lub sprzedaży.

§ 27. Strona, z której winy dokonano sprzedaży lub zakupu, obowiązana jest zapłacić stronie poszkodowanej różnicę cen pomiędzy ceną faktycznie osiągniętą w sprzedaży lub zapłaconą w zakupie a ceną wynikającą z umowy.

Odszkodowanie.

§ 28. Jeżeli w umowie nie ustalono wyższej kary umownej, to:

1) sprzedawca jest obowiązany zapłacić kupującemu karę umowną w wysokości:

- a) 10% wartości towarów, gdy kupujący odstąpił od umowy z powodu okoliczności, za które odpowiada sprzedawca,
- b) 3% wartości przyjętych przez kupującego towarów dostarczonych w innych gatunkach, odmianach lub asortymentach, niż ustalono w umowie,
- c) 5% wartości towarów dostarczonych z wadami, bez względu na ilość powtarzających się partii z podobnymi wadami; w razie dostarczenia towaru nie oznaczonego, jeżeli takie oznaczenie przewidują przepisy lub umowa, albo bez specyfikacji, kara wynosi 2% wartości towarów,
- d) 2% wartości towarów, które miały być dostarczone w opakowaniu; a wydane zostały bez opakowania lub w opakowaniu nie odpowiadającym właściwości towaru,
- e) 5% wartości towaru postawionego przez kupującego do dyspozycji sprzedawcy za każdy dzień zwłoki, w razie niezadysponowania towarem w ciągu 48 godzin od chwili otrzymania zawiadomienia o postawieniu towaru do dyspozycji,
- f) 0,2% wartości towaru dostarczonego z opóźnieniem za każdy dzień zwłoki; jeżeli zwłoka w dostarczeniu towaru trwała dłużej niż 10 dni, kara za każdy dzień następny wynosi 0,5%,
- g) 50 zł za każdy dzień zwłoki w wysyłce faktury za pierwsze 15 dni oraz 100 zł za każdy następny dzień zwłoki,
- h) 300 zł w razie niewysłania zawiadomienia o wysyłce towaru;

2) kupujący jest obowiązany zapłacić sprzedawcy karę umowną w wysokości:

- a) 10% wartości towarów w razie odstąpienia od umowy z powodu okoliczności, za które odpowiada kupujący,
- b) 0,2% wartości towarów za każdy dzień zwłoki w razie nieodebrania towarów w terminie; jeżeli zwłoka w odebraniu towarów trwała dłużej niż 5 dni, kara za każdy następny dzień wynosi 0,5%,
- c) 1.000 zł za niewysłanie w terminie orzeczeń stwierdzających jakość przedmiotu dostawy,
- d) 2% wartości towaru za każdy dzień zwłoki w wysłaniu dyspozycji dodatkowej.

§ 29. W sprawach kar umownych przy sprzedaży towaru nie mają zastosowania przepisy o karach umownych, zawarte w § 51, § 52 ust. 1 oraz § 54 ust. 3 i 4 ogólnych warunków umów sprzedaży, stanowiących załącznik do zarządzenia Przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów z dnia 7 października 1966 r. w sprawie ogólnych warunków umów sprzedaży oraz umów dostawy w obrocie

krajowym pomiędzy jednostkami gospodarki uspołecznionej (Monitor Polski z 1966 r. Nr 57, poz. 276 i z 1967 r. Nr 6, poz. 29).

§ 30. Jeżeli istnieją wątpliwości, co należy rozumieć przez partię towaru, stosuje się określenia przyjęte w normach.